בס"ד

אור עליון

לעילוי נשמת הצדקת שרה ברכה בת שרה בן פורת ז"ל

לעילוי נשמת נפתלי בן שמעה ברזילי, שמואל משה בן אסתר טוטיאן, משה בן שרה בן-פורת, ת.נ.צ.ב.ה.

www.yahadoot.net • mhbp52@etrog.net.il • 054-848 6661

שנה שביעית | תמוז תשע"ו, גיליון מס' 81

האישה שהצילה את עם ישראל מאבדון

מסופר בנביא (מ"ב, ד,א): **"וְאִישָׁה אַחַת מִנְּשֵׁי בְנֵי הַנְּבִיאִים, צָעֲקָה אֶל אֱלִישָׁע לֵאמֹר, עַבְדְּךָ אִישִׁי מֵת, וְאַתָּה יָדַעְתָּ כִּי עַבְדְּךָ הָיָה יָרֵא אֶת ה', וְהַנּוֹשֶׁה בָּא לָקַחַת אֶת שְׁנֵי יְלָדַי לוֹ לַעֲבָדִים"**. מה היה? אחאב המלך הרג את כל נביאי ה', כי איזבל המרשעת קבעה - להרוג. עובדיה הנביא נותר חי בהסכמתה, בכדי לסייע לבית המלוכה. עובדיה היה ירא שמיים בתכלית, והוא הציל מאה נביאים מפני חרב המלכות. הוא החביא אותם בשתי מערות, חמישים-חמישים במערה. באותם הימים היו שנות בצורת איומות, שנגזרו על עם ישראל, ועובדיה כלכל את מאת הנביאים בלחם ומים, במסירות נפש. עובדיה שנזקק לכסף רב בכדי לפרנס את מאת הנביאים, מכר לצורך כך את הדירה הפרטית שלו, נטל את חפציו, את אשתו ושני ילדיו הקטנים-פצפונים, ועבר לגור בשכונת הפחונים. לא היה להם כלום. פחון!

"ואישה אחת" – מיוחדת במינה

עובדיה נזקק לעוד כסף, הלך ליהורם בן אחאב וולווה בריבית. עד כדי כך נכנס לעובי הקורה. אחר כך מת אחאב, ויהורם בנו נעשה מלך. גם עובדיה הנביא מת, ונשארה אלמנתו עם שני יתומים קטנים. יום בהיר אחד נכנס אליה יהורם, ואומר לה: "את חייבת לי מיליון דולר. אהה, אין לך לשלם, תני לי את הילדים לעבדים". ועל זה נאמר בנביא את הפסוק הנ"ל, שאשתו של עובדיה הנביא זעקה לאלישע: "גיוועלד! הצילו! יהורם רוצה לקחת את שני ילדיי לו לעבדים".

והנה אומרים חז"ל (תנחומא תשא,ה; פסיקתא דר"כ, ב,תשא): "אמר רבי מני, אלמלא זכות אשתו של עובדיה כבר כלו [מלשון כָּלְיָה] ישראל באותה שעה, [שנאמר] ואישה אחת מנשי בני הנביאים צעקה אל אלישע". "ואישה אחת - מיוחדת במינה". כלומר, באותה שעה היה קצף גדול על עם ישראל, (ראה במדרש הטעם), ונגזרה עליהם גזירת אבדון, לא עלינו, אבל בזכות הזעקה של אלמנת עובדיה ניצלו עם ישראל מאבדון.

נשאלות כאן כמה שאלות: א. מדוע זכותה גדולה כל כך שהיא צעקה אל אלישע? וכי כל אמא אחרת שיבואו לקחת את ילדיה לא תצעק?! האם כל אמא לא עושה הכל כדי שלא יחטפו את ילדיה?!

ב. איזו התנהגות משונה זו לקחת ילדים לעבדים?! לא היה לו מה לעשות, רק לקחת מאישה אלמנה את שני ילדיה?! למשל בימינו, אם מישהו חייב כסף לביטוח לאומי ומת, וכשאנשי ההוצאה לפועל יבואו לגבות את החוב, הם ימצאו לפניהם אלמנה עם יתומים רכים, מסתבר, שהם לא ייקחו את הילדים לעבדים, אולי להיפך, יעניקו לה תמיכה מ'ביטוח לאומי' וממשרד הרווחה, כדי שיהיו לה כמה גרושים. משהו כאן לא מובן.

"הצילו! רוצים לקלקל את הילדים שלך"

התשובה לכך היא: כתוב בזוהר הקדוש ובספרים הקדושים, כי יהורם בן אחאב שאל את יועציו: "מדוע אבי היה מושל על כל כדור הארץ, כמבואר בגמרא, שאחאב היה שולט על כל העולם, ואילו אני מלך קטנצ'יק, לא שולט רק על ישראל, אפילו על יהודה אינני שולט??". אמרו לו: "תבין, לאביך היה את הנביא עובדיה, שהיה חכם וצדיק גדול, והיה מייעץ לו, בגללו הוא זכה, אבל לך אין, כי עובדיה נפטר". הוא קיבל והבין. לאחר מכן סיפרו לו עוד, כי עובדיה הותיר שני ילדים קטנטנים, ולהם מוחות אדירים כמו של האב המנוח. "קח אותם. תחנך אותם. תכניס אותם לבית ספר לקצינים. הם יהיו רמטכל"ים גדולים, אוהו, ותזכה לכבוש את העולם בחזרה", יעצו לו.

"אוו, באמת זה עסק טוב", חשב לעצמו. נכנס המלך יהורם למרצדס שלו, למרכבה המלכותית, ונסע לשכונת הפחונים. הוא מצא את אשתו של עובדיה, קרועה בלויה, עם שני יתומים קטנטנים. בתחילה הוא לא התחיל באיומים, אלא שוחח בנעימות: "נעניק לך וילה שלוש קומות, לכל ילד קומה, כמו לורד. הם יהיו לבושים בעניבה יפה. גם כסף תקבלי". אמרה לו הרבנית האלמנה: "תסתלק! אתה לא תחנך את הבנים שלי! אל תתן לי מאומה! אינני מעוניינת!". או-אה... זה כבר הכעיס את המלך. הוא השתומם לפגוש מולו אישה זקופה, חזקה, אגוז קשה. והיינו "ואישה אחת - מיוחדת". רק אחת הייתה, לא הייתה שנית לה! ויתרה על כל תענוגי העולם הזה, העיקר שלא לפגוע בחינוכם הטהור של ילדיה.

כאשר יהורם בן אחאב ראה כי יש לו עסק עם אישה חזקה מאד. מה עשה? הוציא את השטר חוב: "את חייבת לי מיליון דולר, אם את לא מחזירה - הילדים שלי". מה עושים? כיום אומרים, מה אפשר לעשות? אין ברירה, גמרנו! אבל היא? צווחה לפני אלישע. צווחה עד שהזדעזעו אבות העולם. צעקה עד שנזדעזע כסא הכבוד. היא הלכה לבית העלמין, לקברו של עובדיה בעלה, וזעקה אליו בקריאות שבר. אמר הקב"ה לעובדיה: "רד, היא מרעישה עולמות". ירד עובדיה, התגלה אליה. אמר לה: "מה את מרעישה עולמות?". אמרה לו: "הנושה בא לקחת את שני ילדי לו לעבדים. לא איכפת לי עבדים, אבל לא עבדים של המלך הרשע הזה!! הוא יקלקל אותם. יתן להם את כל התענוגות, אבל יהרוס אותם. עובדיה! ראה מה עתידים בקרוב לעשות ליתומים שלך. הם בסכנה איומה, אסון!!". אמר לה עובדיה: "לכי ותאמרי לאלישע הנביא, כדאי הוא לו שיטריח בעד בני". (הרד"ק שם באריכות). הלכה לאלישע, וכידוע, אלישע עזר לה, היא התעשרה בדרך נס, והיה לה כסף להחזיר ליהורם את החוב כולל הריבית. כעת מובן, מה הייתה זכותה המיוחדת של אשת עובדיה - היא שמרה על קדושת בניה בחירוף נפש, ובזכות מעשיה ניצלו כל עם ישראל מאבדון. (עירוך ע"פ דרשתו של המגיד הירושלמי, הרב שלום שבדרון זצ"ל, בספר "להגיד", במדבר עמ' 142).

"אל תחטאו בילדי!"

הורים יקרים! עלינו ללמוד מאשת עובדיה, ולהכניס את ילדינו אך ורק לבתי ספר תורניים. וגם אם בית ספר החילוני הוא קרוב ליד הבית, ושוכן בבניין מפואר, עם חצרות ומגרשים רחבי ידיים. ואילו הבית ספר התורני רחוק הוא מהבית, וצריך לנסוע לשם בהסעה, ואולי הבית ספר הזה גם שוכן בקרוונים. אז מה? תשימו את הילד בבית ספר חילוני?! תשרפו את הנשמה שלו בגלל בנין מפואר וכמה גרושים על הסעה?! חלילה לכם, למכור את היהדות של הילד שלכם, בגלל זוטות כאלו!! לידיעתכם, בבתי הספר החילונים מלמדים נגד הערכים הבסיסיים ביותר של העם היהודי: מחנכים את הילדים להיות אתאיסטים. מלעיטים אותם בתזה הכפרנית של דארווין, כביכול העולם נברא מפיצוצים, והאדם נוצר מקוף!! הס מלהזכיר בבתי הספר האלו את ההבדל בין יהודי לגוי, כי זה "גזענות". ולכן ישנן כל כך הרבה בנות נשואות לערבים, ושאר נישואי תערובת!! דברים שבעבר לא העז אף יהודי לחשוב ולעשות...

ואנחנו ההורים החרדים, חובתנו להרחיק את ילדינו מכל קשר עם אחינו החילונים. הלב נקרע לקול זעקת ההורים, המבכים והמתאבלים על ילדיהם ה"שבאבניקים". אלא שבהרבה מקרים, ההאשמה רובצת על כתפי ההורים, אשר לא הרחיקו מספיק את ילדיהם מאחינו הטועים ומהתרבות החילונית. (לגבי בעלי תשובה, אשר להם קרובים מדרגה ראשונה חילונים: סבים וסבתות, אחים ואחיות, כתבנו בגיליון חודש ניסן, כי יש לשמור על הכלל: "קשר - כן, חברות - לא", ראו שם באריכות). אנו יכולים להביט סביבנו ולראות, כי אותן עדות וקבוצות אשר שמרו על ילדיהן מכל משמר, לבל יתקרבו לכל מיני מקומות עם ריח חילוני, אצלן שיעור הנושרים נמוך יחסית.

לעילוי נשמת
רחל מירו בת סיסינה
נלב"ע י' טבת תשע"ו
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
עמיחי משה בן דינה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
אברהם מימוני ז"ל בן ר' יצחק ורומיה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לרפואתו השלימה של
אלברט שלמה בן מזל מאני

המעוניינים בחלוקת עלונים במקום מגוריהם (תמורת דמי משלוח בלבד) יתקשרו לטל. 054-8486661, אחרי השעה 16:00

"איגרת החלום" - עדות מצמררת מעולם העליון

הגאון הרב מרדכי וייצל רוזנבלט זצ"ל, הידוע כרבי מרדכי מאושמינה, על שם העיר אושמינה שבה כיהן כרב. היה ידוע כמקובל וכבעל מופת ליטאי, שמאות יהודים ושאינם יהודים נהרו לקבל את ברכתו. תמונתו התנוססה בבתים רבים ברחבי ליטא. בקרב הליטאים זלזלו בתופעת המופתים המוכרת מחוגי תנועת החסידות, משום כך, הדמות של בעל המופתים הליטאי, רבי מרדכי מאושמינה, היא תופעה מיוחדת במינה. מאות מפסקיו וחידושי ההלכה שלו נדפסו בשנת תרנ"ט על ידי תלמידו, בשו"ת "הדרת מרדכי" ב' חלקים. נפטר לפני מאה שנה, בתאריך י"ב באדר א' תרע"ו, (1916 למניינם).

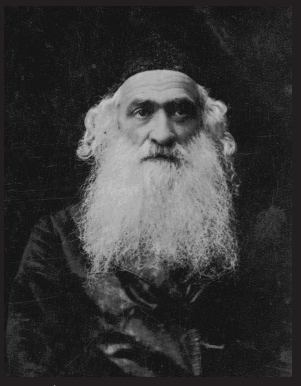

רבי מרדכי מאושמינה זצ"ל

רבי מרדכי שלח מכתב לרבו, רבי פנחס מיכאל גרויסליט. המכתב הודפס כנספח בספר 'דרשות הרפ"ם' של רבי פנחס מיכאל בשם "אגרת החלום". האיגרת מופיעה שם בעברית, אידיש ואנגלית. באגרת אנו מתוועדים ל'סיפור מעולם אחר' - סיפור מעולם הנשמות, מעולם האמת. ללא ספק, זהו סיפור מיסטי, מצמרר, מחריד ומעורר השראה. אין מילה שתוכל לתאר את מה שמסתתר וגלום באגרת מיוחדת זו.

הרב משה יהודה שניידר שליט"א, מעיד בעלון "פרי חיים" על רבו, מרן הגאון הרב אהרון יהודה לייב שטיינמן שליט"א, כי הוא מרבה לדבר על איגרת זו. ורואה אותה כספר מוסר שלם! לפני עשרות שנים ביקש מרן שליט"א להדפיסה עם עוד כמה דברים, בתור ספר מוסר קטן. ולפני כ-13 שנים הורה להפיצה בכל הארץ באלפי עותקים. **לפניכם "איגרת החלום" במלואה:**

ב"ה. יום ו' כ"ח שבט תרמ"א. לכבוד הרב הגאון וכו' פנחס מיכאל, הרב דקהל קדוש אנטיפאלע.

הנני לספר לכם מעשה נורא, ומסתמא לא יגלו לשום אדם בעולם, רק יצניעו המכתב במקום שאין יד אדם שולטת בו, או יקרעו אותו לקרעים, באופן שלא יתגלה זאת לשום אדם בעולם. [מה שבסוף כן התפרסם המכתב, מובא בספר דרשות הרפ"מ, כי הרב מקבל המכתב מסר את המכתב לנכדו בכדי להשמידו, אך הנכד פרסם את המכתב, כשנודע הדבר לסבו הוא כעס עליו, הנכד חלה, ואחרי שבוע הלך לעולמו].

"אני בשליחות מהעולם העליון"

בליל ערב יום כפור, בלמדי אז שיעור הקבוע לי, נפלה תרדמה עלי וישנתי. בחלומי בא אלי איש הדר בתואר פנים וזקנו מגודל, בהביטי אליו נרתעתי, ואחז בידי ואמר: "מַה לָּךְ נִרְדָּם? קוּם קְרָא אֶל אֱלֹקֶיךָ!" (יונה א ו), ונרתעתי מאד. ואיקץ והנה חלום. ואמרתי: "וְחַלְמוֹת הַשָּׁוְא יְדַבֵּרוּ" (זכריה י ב), ובכל זאת היה לבי נוקפי, וחרדה גדולה נפלה עלי, והלכתי לישון עוד על מיטתי. והנה בחלומי בא אלי עוד פעם איש הדר הנ"ל, ועוד שני אנשים עמו, ואמרו לי שני האנשים: "תדע שזה חלום אמת, ולא תאמר נואש", ונשתוממתי מאד. אז קרא אלי איש הדר הנ"ל ואמר לי: "הֲוֵי מפשפש במעשיך, כי אני בשליחות מעולם העליון בא אליך". אז התחזקתי ואמרתי לו: "באיזה שליחות באתם אליי?", ומחמת הקול הגדול שדיברתי עמו הקיצותי משינתי, וארא והנה חלום. ואמרתי עוד הפעם: 'החלומות לא מעלין ולא מורידין' (גיטין נב,א). בכל זאת, מחמת שהיה לבי נוקפי, נפלה חרדה עלי, ולא ישנתי עוד בלילה זה. וביום כפור בכיתי מאד, בכייה גדולה שלא הורגלתי בזה מעולם, ולא ידעתי מה זה הבכייה שאני בוכה כל כך?! ואמרתי בלבי, אפשר מחמת החלום הנ"ל אני בוכה, כי לב [יודע מרת נפשו].

ולא היה לי חלום עוד עד שמיני עצרת. אז ישנתי בלילה תוך הסוכה כמנהגי, ובאמצע שינתי בא אלי עוד הפעם איש הדר הנ"ל, בבגדי לבנים, ונרתעתי בהביטי אל גודל יופיו ומראהו הנורא מאד. ואז קרב אלי האיש ואמר לי: "הבכייה שבכית ביום כיפור הועיל מאד, עד ששלחו לי להבינך [-להסביר לך], ולהגיד לך, אשר תוכל לתקן ולבטל הגזירה". אז אמרתי לו: "לא ידעתי מה אתקן? ומה זה הגזירה?". ושתק האיש הנ"ל, ועמד בשתיקתו ערך רבע שעה. ואז התחלתי לבכות מאד בחלומי ואמרתי: "לא ידעתי מה זה החטא הגדול שחטאתי, עד ששלחו לי שלוחים מעולם העליון?". ובכיתי הרבה מאד בחלומי, ומחמת גודל הבכייה הקיצותי משינתי. ובהקיצי, לא אמרתי עוד שזהו רק חלום ודברים בטלים, כי ראיתי אשר דבר הוא.

העוון חקוק על עצמותיו ואין לו שום תקומה

וביום שמיני עצרת הייתי בשמחה גדולה מאד, ולא ידעתי אז מה זה השמחה, אשר מעולם לא היה לי שמחה כזאת. ובליל שמחת תורה כאשר ישנתי על מיטתי, באמצע שינתי, בחלומי, והנה בא אלי עוד [פעם] איש הדר הנ"ל, זיו תוארו היה נורא מאד ומעוטף בלבנים, וקרב אלי ואמר: "עד מתי יהיה לי טירחא עבורך, לילך אצלך ממקומי הנכבד?!". ואז התחזקתי ואמרתי לו: "בזכות התורה, ובזכות התנאים והאמוראים שלמדתי אותם ויגעתי בם, הנני אבקש מכם להגיד לי כל עניין השליחות שלכם, ולבאר לי בביאור יפה שאוכל להבינם!!".

ואז הלך אתי לחדר יפה ונעים, מקושט בתכשיטין, ולא ישבע עיין מלראות זאת, ואמר לי: "שב בני שב! ואגלה לך עניין סתר, וזה השליחות שלי". וישבתי על כסא אחד, והוא ישב אצלי ואמר לי: "הנני מגלה לך מסתרים. תדע שאני המהר"י בן לב, ובעת שהייתי בחיים על זה העולם, ישבתי על כסא דין לשפוט בין איש ובין רעהו, ובאו אלי שני אנשים בדבר איזה משפט, ויצא אחד מהם חייב, ולא רצה לציית הדין, מחמת שהיה איש אלים. ואז הזהרתי אותו באזהרה הידועה ויצאתי לחוץ. **בא אלי האיש הנ"ל שיצא חייב מאיתי, והכה אותי על לחיי, ועניין זה חקוק על עצמותיו עד היום, ואין לו שום תקומה עד היום.** וכהיום נגזר עליך, שאתה מיוצאי צאצאיו, לתקן אותו, ויהיה לו תקומה על זה".

ואז נרתעתי ונשתוממתי, ונשארתי כאבן דומם ערך רבע שעה. ולאחר זה נגע בפי המהר"י בן לב ז"ל ואמר לי: "מה זה שתקת?". ואז התחלתי לבכות מאד ואמרתי: "לא ידעתי במה אתקן אותו? כי אין לי ידיעה בייחודים וכוונות". אז אמר לי המהר"י בן לב ז"ל: "תדע שכן נגזר עליך, אשר תקנה ספר תשובות מהר"י בן לב, ותלמוד אותו בקביעות, עד שיהיה שגור בפיך מראשו עד סופו, ואז תהיה תקומה גדולה אליו, ויוכל לעלות ממדרגה למדרגה"... אמרתי לו: "כמה אלמוד התשובות הנ"ל, שיהא שגור בפיי", אמר לי: "לא פחות מארבע שנים, כי מלבד זה [-חוץ מלימוד התשובות] מוכרח אתה ללמוד שיעורים הקבועים לך: איסור והיתר ודיני ממונות, על כן מוכרח אתה [ללמוד התשובות] לא פחות מארבע שנים".

קניית הספר רק אצל הרב דאנטיפאלע

ואז אמרתי לו: "אין לי תשובות מהר"י בן לב". ואמר לי: "תבקשם ותמצאם לקנות, רק דבר אחד אני מגלה לך, אשר מוכרח אתה לקנותם דווקא אצל הרב דאנטיפאלע [-אליו נשלחה האיגרת הזו], שיש לו תשובות הנ"ל". ואמרתי לו: "מה זו [-למה] דווקא אצל הרב הנ"ל?". ובתוך אמירה זו הקיצותי משינתי, ונרתעתי מאד. אז אמרתי בלבי: "כי אפשר זהו דבר בטל, לקנותו דווקא אצל הרב הנ"ל, כי אפשר לי לקנות אותו במקום אחר". ובין כה וכה נתרבה עלי טרדת העיר, והתחלתי לבקש איזה אנשים שישיגו עבורי לקנות הספר הנ"ל.

וזה כשני שבועות [-ולפני שבועיים], בחלומי בא אלי עוד הפעם איש הדר הנ"ל, ואמר לי בדברים קשים: "למה תמתין לתקן שליחותי?". ואמרתי לו: "הלא אני מבקש אותו לקנות". ואמר לי: "הלא הזהרתי אותך לקנות דווקא אצל הרב דאנטיפאלע". ואמרתי לו: "מה טעם בזה?". ואמר לי: "מחמת ששמשת את הרב דאנטיפאלע, זכית בזה להיות שליח אליו. ואגלה לך עניין זה: תדע! אשר גם על הרב הנ"ל יש איזה דברים למעלה, כי הוא התחיל להכין את עצמו להדפיס ביאור על ש"ס, [מסכתות] תמורה ומעילה, (וזה אין אני זוכר איך אמר לי, תמורה ומעילה, או מעילה לבד), ולא קיים הכנתו [-לא הדפיס הספר שלו], על כן מוכרח הוא ג"כ לתקן זה, ומהמעות שיקבל ממך עבור המהר"י בן לב, יתחיל להכין את עצמו להדפיס הנ"ל"... חזר וצעק בקול: "תראה למען ה' לקיים אזהרתי תיכף ומיד, ולא תשנה מכל דברי אף כקוצו של יו"ד, ואז יהיה טוב לך וגם לאחרים". ומחמת הקול הקיצותי משנתי.

"רחם עלי! זוגתי בסכנה גדולה"

למחר, היה ברצוני לשלוח שליח מיוחד לכם לספר כל העניין, רק התעכבתי מעט מחמת צרכי ציבור, שהייתי טרוד בהם מעט. ובשבוע העבר בלילה, כשהתחלתי לישון, מרוב צערי ויגוני על זוגתי [-אשתי] שנחלתה בחולי גדול, בא אלי עוד הפעם המהר"י בן לב ז"ל ואמר לי בקול: "תדע שזהו אזהרה אחרונה שאני מזהירך! וחולי זוגתך לך האות, מחמת זה שנתעצלת באזהרתי [-אשתך חלתה בגלל שהתעצלת מלקנות הספר]. על כן תראה למען ה', תיכף לשלוח להרב הנ"ל דווקא. ותקנה ממנו התשובות שלי, ותלמוד עד שיהא שגור בפיך כמעט בעל פה".

ואז הקיצותי משינתי בחרדה גדולה... על כן מורי ורבי! חמולו נא, רחמו נא עלי, לפרוש כנפי החמלה עלי, ולשלוח לי התשובות מהר"י בן לב, ומעות כמה שירצו אסלק [-אשלם] לכם עבורו. רק לשלוח לי, ואתחיל לתקן התיקון. זוגתי מאד בסכנה גדולה, ה' ירחם עליה, אבקש מכבוד תורתו הרמה להתפלל עליה. [ואכן, כארבע שנים לאחר המכתב, הדפיס ר' פינחס מיכאל את פירושיו למסכתות הנ"ל בשם "לקט הקוצרים"].

ידידם עוז בלב ונפש, הכותב מעמקי הלב, בדמעות שליש, מרדכי החונה פה קהילה הנ"ל.

המשך בעמ' 3

המשך מעמ' 2

חשוב לציין, כי המעשה של האיש שהכה על לחייו של מהר"י בן לב, הנזכר באיגרת, זוהי עובדה היסטורית. ומובא, שכבר באותה העת, קיבלו אנשי העיר שלא מחו בידו עונש חמור ביותר: נשרפו 5,000 בתים ו-200 אנשים!! ואחר כך מתו במגיפה מאות אנשים!! וכך מובא בספר קורא הדורות (מהדו' קסל, דף לז ע"ב): "וכתב בסוף מחזור האשכנזים, ומביאו ג"כ בשלשלת הקבלה, שישראל אחד איש בליעל, נתקוטט עם הרב רבי יוסף בן לב בסאלוניקי, על עניין פסק דין שכתב נגדו, והכהו על הלחי בשוק בפני כל העם. ולא היה מי שימחה בידו, ואין דובר אליו דבר על עניין זה, מפני היות האיש הבליעל ההוא עשיר גדול, ותקיף ואלים מאד... **[ובלילה ההוא] קמה שריפה גדולה, ונשרפו כמו חמשת אלפים בתים מיהודים, ומאתיים נפשות, וכמה בתי כנסיות ובתי מדרשות. ואח"כ עלה הנגף בעם, והיו מתים בכל יום כמה נפשות מישראל,** עד שהגיעו ביום א' של שבוע, שנקברו ביום ההוא שי"ד [314-] מתים, כמנין 'שדי'. ומהיום ההוא והלאה היה הנגף הולך ומתמעט, עד שנעצרה המגפה. וכל זה היה בשנת ה'ש"ה ליצירה".

מזעזע ומחריד כל לב, לראות את עונשו הכבד של המבזה תלמיד חכם, ושל אלו שאינם מוחים על כבוד התלמיד חכם!! ומה יהיה עם אותם המדברים או כותבים דברי ליצנות וביזיון על רב גדול בישראל?! קל וחומר אלו שמציקים ויורדים לחייו, במעשים מכוערים וקשים!!

מרן הרב שטיינמן שליט"א פירט כמה דברים שלמד מהאיגרת:

א. שכר ועונש, ובפרט העונש על פגיעה בתלמיד חכם. הרי מזמן הפגיעה במהר"י בן לב (שנת ש"ה) ועד לזמן החלום (שנת תרמ"א) עברו 336 שנים!!! ורואים שאפילו אחרי שעברו **מאות שנים (!)** עדיין החטא נשאר בעינו ולא נמחק ממנו כלום!

ב. אמונה בהשארת הנפש ושיש עולם רוחני! אנו רואים כיצד הכל 'חי' בעולם הנשמות, שהם יודעים שם גם את מה שמתרחש בעולמנו זה.

ג. עומק ה'דאגה לזולת' של הצדיקים. מפליא לראות, שהמהר"י בן לב על אף שכבר היה בוודאי בגן עדן למעלה למעלה, בכל זאת הוא דאג והשתדל בכל כוחו לחפש תיקון לנשמה אחרת, שחטאה ועדיין לא הגיעה לתיקונה. ולמרות שאותה נשמה פגעה בו.

ד. כמו כן באיגרת אנו קוראים, כמה נפלא היה תוארו של המהר"י בן לב, וכמה נפלא מראהו של גן עדן. ועוד אנו למדים, כמה חשוב שם בשמיים שהחידושי תורה יצאו לאור ויודפסו.

אל תתנו פרס לאלו שהרסו לכם

נערים רבים חווים נפילות במשך ימיהם, כמו שכתב נאמר בפסוק "שבע יפול צדיק וקם", הנפילות הן חלק מהחיים. אלא שפעמים רבות, לאחר נפילה חווים הנערים ייאוש, הם חשים כי הם חסרי סיכוי, וגם אם יחליטו לחזור לדרך הישר הם לא יתקבלו חזרה, ועוונותיהם יעמדו להם לרועץ. הסיפור הבא ימחיש עד כמה הדברים לא נכונים, ועד כמה יש את הכוח לכל נער ונער, ולכל נערה ונערה, להחליט בבוקר אחד לעשות את השינוי הגדול בחיים, ולהגיע למקום הגבוה ביותר.

את אליקו הכרתי בדרך אגב, ההכרות הראשונה הייתה כאשר הייתי בסיור בירושלים, ב"כיכר החתולות". ההופעה שלי בלבוש רבני הרגיזה מאוד את אליקו: "מה לכהן בבית הקברות? למה אתה מפריע לנו באזורינו?". זה לא ניחוש שהדבר הפריע לו, אלא ידיעה, כי אליקו לא חסך את הידיעה הזו ממני. "גבר!", הוא פנה אלי בקול נזעם, "זה לא המקום שלך, אל תסתובב פה, לך לבית המדרש שם המקום שלך". לרגע נבהלתי מהתוקפנות שלו. זה מבהיל, בטח אם הוא מטר תשעים, ויש לו פנים מאיימות ומפחידות. קל וחומר כשהוא מניף את ידיו השרירים, כאומר: "אחת, שתיים, תסתלק!". אבל את הפחד שמרתי עמוק בלב, והחלטתי לא להתייחס למסכה של אליקו...

"נכון", חשבתי לעצמי, "זה נראה מאיים מאוד ומפחיד, אבל אם אני כאן ונפגשנו, וההופעה שלי מפריעה לו, אז זה הסיכוי גם להחזירו למוטב". הושטתי לאליקו את ידי, והשבתי לו במענה רך: "אני רוצה להודות לך, נתת לי מוסר, טוב יותר מכל המשגיחים שלי!". אליקו הופתע, הוא לא ציפה לתשובה מעין זו. הוא הסתכל אלי כשואל: "מה זאת אומרת?", ואני כאילו קראתי את השאלה על פניו, אמרתי לו: "אף פעם לא אמר לי מישהו, שהמקום שלי הוא לא פה, שהמקום שלי הוא בבית המדרש. תמיד אמרו לי, שהמקום שלי הוא לא בבית המדרש, ועלי הייתה חובת ההוכחה, להוכיח כי מקומי בבית המדרש. אתה נתת לי את המוסר הטוב ביותר, זה משהו שדיבר אלי".

מה שדיבר אלי דיבר גם לאליקו, והוא הרפה מהעמידה הזקופה ואמר: "גם לי לא אמרו מעולם שמקומי בבית המדרש, אלא ההפך, זו הסיבה שאני כאן ברגע זה". הבנתי, שאם היו לי מטרות אחרות לערב זה, כמו לחפש נערים שיבואו ל"כפר זוהרים", אני הולך להעביר את הערב עם ידיד חדש בשם אליקו... הצעתי לו בעדינות לשבת על איזה כוס בירה, כי אני מאוד מתחבר אליו ואל מה שהוא משדר. אליקו בעל הלב הטוב והנשמה הטהורה נאות. וכך מצאתי את עצמי יושב עם אליקו, שנראה "ערס" כמו שאומרים אצלנו, על כוס בירה ומגלגלים שיחה.

אליקו סיפר לי את תמצית חייו: "תראה, מאז הימים העליזים שלי בתלמוד תורה - כל סיפור שהיה הלבישו עלי. לא שהייתי ילד טוב ירושלים, אבל הייתי רחוק מהתוות שהפילו עלי. את התלמוד תורה איכשהו שרדתי, בישיבה קטנה איכשהו הסתדרתי, והתקבלתי בלחץ לישיבה הכי חלשה שיש, אבל כאשר הגיע זמני להבחן לישיבה גדולה זה נהפך לסיוט. כל מקום שרציתי ללכת אליו השיבו לי תשובה שלילית, מקום אחד אמרו לי כי שמעו שיש לי חברים רעים, מקום אחד אמרו לי כי אני עושה מעשים חמורים. התשובה הכי פוגעת שקיבלתי הייתה, שאני עבריין שמוכר למשטרה... זה מבחינתי היה הקש ששבר את גב הגמל. מאז, אני לא רוצה לשמוע על ישיבה, ולא רוצה להכיר ישיבה, מקומי הוא כאן!! ההורים שלי עד היום בטוחים, כי השם רע שהוציאו עלי נכון. וההוכחה שלהם, שסופי מעיד על תחילתי. איך אמרת שאמרו לך? גם אני, אמרו לי שאני לא מתאים לבית המדרש, אז אני במקום שאמרו לי שמתאים לי".

את המשך הערב בילינו בשיחה, שהציפה את הרגשות והכאב של אליקו, הוא דמע ממש, הוא כאב מאוד, אבל הוא היה מיואש. הבנתי, שזה לא אפשרי בכלל לשכנע אותו כי יש דרך אחרת, שיש לו סיכוי ועתיד טוב יותר, אבל לא ויתרתי. בסוף הלילה לחצתי את ידו של אליקו, ובחיבוק חם ואוהב, לחשתי על אוזנו את המשפט הבא: "אתה צודק! ולאף אחד בעולם לא יהיה מה לענות לך, **אבל בסופו של דבר אתה סובל, ולדעתי אתה לא חייב לסבול!** אם תחליט לצאת מפה, קח את כרטיס הביקור שלי ותרים טלפון, אני מחכה לך, ואני אהפוך את העולם כדי שיהיה לך טוב...".

שנה וכמה חודשים לקח עד שקיבלתי טלפון מאליקו, הוא התקשר והזכיר לי את עצמו. "הרב תעזור לי", הוא לחש לאפרכסת, "הסתבכתי, אני רוצה לצאת מפה, **אני מבין שעד היום נתתי פרס למי שהוציא עלי שם רע...**". באותו הערב נפגשנו, ואליקו יצא לדרך חדשה. הוא לקח את עצמו בידיים, והחל ללכת למדרשיה לבני נוער בעיר, התחיל ללמוד תורה בקטנה, אבל את סופו של הסיפור לא יכול היה אפילו סופר מחונן לכתוב. אליקו שהתקדם מיום ליום, התארח שבת אחת בביתי, בקרית ספר. הוא כבר היה נראה נער אחר לגמרי מאליקו שהכרתי בעיר, אבל הוא היה עדיין אליקו, ואחד מתושבי השכונה שראה אותו שאל אותי אודותיו. סיפרתי לו את סיפורו של אליקו, וסיימתי: "אין לי מושג, באיזה גיהינום או כף הקלע יישב מי שהוציא על אליקו את השם רע, בסיום הישיבה קטנה". האברך שממולי התחיל לדמוע, ובשפה רפה אמר לי: "מי יודע כמה אני משלם ואשלם על המעשה הפזיז שעשיתי: פנה אלי חבר מאותה ישיבה גדולה אליה ביקש אליקו להיכנס, ואני שהכרתי את אליקו רק בחיצוניות, עניתי לו את התשובה הזו, ואחרי זה לא התחרטתי, כי הוא אכן ענה במעשיו על המחשבות שלי אודותיו. אבל עכשיו שאני שומע ממך את הסיפור אני מתמלא חרדה, מי יודע אם אני יכול לתקן את העוול". אבל האברך לא רק דיבר, הוא לקח את אליקו בתור פרויקט, מבלי שאליקו יידע למה. והיום, אליקו גר גם הוא בשכונה, ומי שלא מכיר את ההיסטוריה שלו, לא יאמין שזה אליקו שפגשתי ב"ככר החתולות".

פעמים רבות, נערים רבים סובלים מרשעותם או טיפשותם של אחרים. הם נפגעים מאוד, כאשר אפילו הקרובים להם ביותר לא מאמינים להם. אבל הם גם נותנים את הפרס לרשעים שהוציאו עליהם שם רע, או הדביקו להם סטיגמה רעה. אסור לכם לתת להם את הפרס הזה, ולהוכיח לאותם אנשים שהם צדקו. אל תתייאשו! יש היום ידיים רבות שפרושות ומוכנות לתת לכם כל עזרה. אל תיפלו לזרועות הייאוש!! ואפילו שנפלתם, אל תתייאשו מלקום, הנפילות הן חלק מהחיים, כי "שבע יפול צדיק וקם".

הרב יצחק הוטנר במכתבו הידוע כותב: "הרושם שלך על גדולי ישראל מתקבל, כאילו יצאו מתחת יד היוצר בקומתם ובצביונם. הכל משוחחים, מתפעלים ומרימים על נס, את טהרת הלשון של בעל ה"חפץ חיים" זצ"ל, אבל מי יודע מן כל המלחמות, המאבקים, המכשולים, הנפילות והנסיגות לאחור, שמצא החפץ חיים בדרך המלחמה שלו עם יצרו הרע - משל אחד מני אלף. ודי לנבון שכמותך לדון מן הפרט אל הכלל. התוצאה מזה היא: כשנער בעל רוח, בעל שאיפה, בעל תסיסה, מוצא בעצמו מכשולים, נפילות, ירידות, הרי הוא דומה בעיניו כבלתי "שתול בבית השם". שלפי הדמיונות של נער זה, להיות שתול בבית השם, פירושו הוא לשבת בשלוות נפש, על נאות דשא של מי מנוחות, וליהנות מיצרו הטוב, כדרך שצדיקים נהנים מזיו השכינה, שעטרותיהם בראשיהם במסיבת גן עדן. ולאידך גיסא, לא להיות מרוגז מסערת היצר, על דרך הכתוב של "במתים חופשי" [תהילים פח, ו]. אבל דע לך, חביבי! ששורש נשמתך הוא לא השלווה של היצר הטוב, אלא דווקא מלחמתו של היצר הטוב. ומכתבך היקר והנלבב מעיד כמאה עדים, כי אכן לוחם נאמן אתה בצבאותיו של היצר הטוב".

מידור מבוגרים בלבד! אנא שמרו לעיניכם

קרועים בין העולמות

הרב אשר יחיאל קסל, קב"ס כפר הנוער זוהרים, לנוער הרדי נושר, כותב על הנערים הקרועים בין העולם החילוני לעולם החרדי

ליעוץ ושאלות, הזמנת סדנאות והרצאות, צלצלו 058-4228470, או באימייל kasel@kfar-zoharim.org.il

הלכות ציצית

הלכות טלית קטן

א. כתב מרן בשולחן ערוך (כד א,ו): "טוב ונכון להיות כל אדם זהיר ללבוש טלית קטן כל היום, כדי שיזכור המצוות בכל רגע, [כמו שכתוב: "וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה' אלוקיכם"]. ועל כן יש בו חמישה קשרים, כנגד חמישה חומשי תורה. וארבע כנפות - שבכל צד שיפנה יזכור... הזהיר במצוות ציצית - זוכה ורואה פני שכינה". עכ"ל.

ב. כתב מרן רבינו עובדיה יוסף (שו"ת יחו"ד ד,ב): "אמנם מעיקר הדין אין חיוב ללבוש טלית קטן במשך כל היום, מכל מקום **ראוי ונכון מאוד**, שכל אדם ישתדל לקיים מצווה יקרה וחשובה זו, השקולה כנגד כל המצוות, [ורמז לכך: ציצית בגימטריא 600, הוסף לו 8 חוטי הציצית, ו-5 קשרים, יוצא 613, כנגד תרי"ג (613) מצוות], וללבוש טלית קטן תחת בגדיו במשך כל היום. ונכון לחנך גם את הקטנים במצווה יקרה זו, החל מגיל שש ולמעלה, ולהלבישם טלית קטן. ובספרי המוסר כתבו, שנכון להלביש טלית קטן לתינוק אחר גיל שלש שנים, ועל ידי כך יזכה לנשמה גבוהה".

ג. סגולת מצוות לבישת טלית קטן - להציל את האדם מן החטא, כמו שכתוב בפרשת ציצית: "וראיתם אותו... ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם... והייתם קדושים לאלוקיכם". וכמו שמסופר בתלמוד (מנחות מד,א), מעשה באדם שבא לחטוא עם אישה אחת, וציציותיו תפחו לו על פניו, ועד ידי כך נמנע מן החטא. (מ"ב כד,ה).

ד. מבואר בגמרא (מנחות מא,א), שאף על פי שאין הקב"ה מעניש את מי שאינו לובש טלית קטן, אבל בשעה שיש כעס משמיים בעולם - האדם נענש על כך. והטעם, כיון שמראה שאין ערך למצווה זו בעיניו. הרי אדם שזכה בשבעה מיליון ש"ח בלוטו, רץ הוא מיד לקחת את כספו, אע"פ שאינו חייב לעשות כן. ואם אינו עושה כן - הרי זה שוטה שאינו מבין בערכו של הכסף. ק"ו לגבי מצוות טלית קטן, השווה יותר מכל כסף וזהב שבעולם, שכדאי לאדם לחטוף מצווה יקרה זו, ואם אינו עושה כן אין זאת אלא משום שאינו מעריך את מצוות ה'. והנה, אין ספק שתקופה זו היא זמן של כעס בעולם, כפי שאנו רואים את הפיגועים הקשים, ה' ירחם. לכן כדאי לכל אדם ללבוש את השפ"ציצית הזו, וזכות המצווה תגן בעדו מכל פגע ופיגוע. (ואע"פ שהתוספות בשבת לב,ב, ד"ה בעוון, הובא בב"י סי' כד, כתבו, שבזמן הזה אין נענש כלל מי שאינו לובש טלית קטן, מכל מקום הרעיון המוסרי הנ"ל שייך גם לימינו).

ה. מנהג הספרדים ועדות המזרח ללבוש הטלית קטן תחת הבגדים, ואף הציציות מכוסות תחת הבגדים. ומנהג זה יסודתו בהררי קודש, וכן יש לנהוג לדעת רבותינו המקובלים. ואף תלמידי הישיבות טוב ונכון שלא ישנו ממנהג אבותיהם. ומכל מקום, בני הישיבות מאחינו האשכנזים, הנוהגים ללכת עם הציציות בחוץ, יש להם על מה שיסמוכו. (יחו"ד ב,א, הליכו"ע ח"א עמ' יא).

ו. ספרדי הרוצה להוציא ציציות בחוץ כדי להתחזק ביראת שמיים, כגון שגר בסביבה חילונית, והנשים שם לבושות בבגדים שאינם צנועים, רשאי לעשות כן. (מרן הגאון הרב מאיר מאזוז שליט"א, בית נאמן, גיליון 18 אות יח).

דיני ברכת טלית קטן

א. טלית קטן בגודל 72 ס"מ באורך, ו-48 ס"מ ברוחב, אף על פי שמקיימים בה מצוות ציצית, מכל מקום לא יברך עליה, שספק ברכות להקל. אלא יברך על טלית גדול, ויכוון בברכתו לפטור טלית קטן. (יחו"ד ה,ב, ילקו"י א,כא).

ב. לכתחילה אין לברך על טלית קטן אלא אם כן יש בו כשיעור 96 ס"מ אורך, ו-48 ס"מ ברוחב. ושיעור זה הוא מלבד הנקב של בית הצוואר. כלומר, צריך שיהיה שיעור הטלית, 48 ס"מ מקדימה, ו-48 ס"מ מאחורה, מלבד הנקב. וכן צריך שיהיה 24 ס"מ בכל צד שעל כל כתף ברוחב הטלית. (הליכו"ע א,י). והמנהג לברך על טלית קטן "על מצוות ציצית". (ע' שו"ע ח,ו. בא"ח בראשית,ו).

ג. הישן בלילה והטלית קטן עליו, כפי שראוי לנהוג כן על פי דברי האר"י ז"ל, לא יברך בבוקר על הטלית קטן, אלא יפטרנו בברכת הטלית גדול. (בית נאמן, גיליון 17, הע' 21. ע' חזו"ע סוכות,רב). ואפילו אם פשט הט"ק מעליו בלילה, וחוזר ולובשו ביום, המנהג שלא לברך עליו, אלא יפטרנו בברכת הטלית גדול. (נלע"ד שלזה כיון בהליכו"ע שם, במה שכתב שהמנהג שלא לברך כלל על ט"ק, היינו כשיכול לפוטרו בברכת הט"ג, שלא יסתור למש"כ ביבי"א ח,ב, וציין לזה בהליכו"ע שם, ודוק).

ד. הנכנס למרחץ ופושט טלית קטן שעליו בכדי לטבול בלבד (בלי להתרחץ), אין צריך לברך על הטלית קטן כשחוזר ולובשו, כיון שהיה כאן הפסק מועט. אבל הפושט טליתו בכדי להתרחץ, צריך לברך על הטלית קטן כשחוזר ולובשו, אם יש בו השיעור שנתבאר בסעיף ב'. כמו כן, המחליף טלית קטן שעליו בטלית אחרת, צריך לברך על הטלית לפני לבישתה, אם יש בה השיעור שנתבאר בסעיף ב'. (יבי"א ח"ח ב, ו-ז).

דיני טווית והטלת הציציות בטלית

א. נכון להחמיר שיהיו הציציות מעבודת יד, כשהטווה אותן אומר קודם טוויתן "לשם מצוות ציצית". ומכל מקום, המיקל לצאת ידי חובה בציציות שנטוו על ידי מכונה חשמלית, כשהטווה אומר "לשם מצוות ציצית" קודם הפעלת המכונה, יש לו על מה לסמוך. (הליכו"ע א,ד).

ב. לכתחילה צריך להיזהר לומר בפיו קודם תליית חוטי הציצית בבגד הטלית, "הריני מטיל ציציות אלו לשם מצוות ציצית". ובדיעבד, אפילו רק חשב בדעתו שעושה כן לשם מצוות ציצית, ולא הוציא בשפתיו, כשרה הטלית לברכה. (הליכו"ע א,ט).

ג. לכתחילה יש להחמיר שדווקא איש יטיל חוטי הציצית בבגד הטלית, ולא אישה. ובדיעבד, אם הטילה האישה חוטי ציצית בבגד - כשרה הטלית לברכה. וקטן פחות מגיל שלוש עשרה לא יטיל ציציות בטלית, ורק נער שהגיע לגיל 13 שנה, יכול להטיל הציציות אף לכתחילה. (הליכו"ע א,ח. ומש"כ שם להתיר בדיעבד בקטן, נלע"ד שלא התיר אלא בגדול עומד על גביו, שהרי קטן אין בו דעת, ואינו מטיל לשמה, וכדין מצה שאפאו קטן בשו"ע סי' תס, וכ"כ מ"ב יד,ד. ועיין בה"ל שם ד"ה וטוב. וצ"ע).

ד. מותר להטיל חוטי הציצית בבגד הטלית בלילה, ואפילו לכתחילה, אף על פי שלילה אינו זמן ציצית. (יבי"א ח,ג. הליכו"ע א,ט-יז).

מורי ורבותי! בימים האחרונים, שבסוף חודש הרמדאן, בני אדם השתגעו, ועושים פיגוע כאן ופיגוע שם, עם דקירות ויריות, מה קרה? אחרי תקופה יחסית של רגיעה, הם חזרו עוד פעם על הדברים, השם ישמור.

רבותי! אנחנו כולנו אחים, ויש פרק אחד בתהלים שיש בו סגולה לשמירה, פרק צ"א, והוא מתחיל בפסוק שבמזמור לפניו: "ויהי נועם ה' אלקינו עלינו". (כמו שכתב הבן איש חי והחזן איש באגרותיו).

ולכן כדאי לקבוע בכל בית הכנסת, וגם כל יהודי בבית, לקרוא כל יום אחרי תפילת שחרית את המזמור הזה [פרק צ"א בתהילים, עם פסוק "ויהי נועם"], ולהיות כולנו אחים באהווה בלי שנאת חנם, ובזכות זה נזכה לגאולה שלימה, ויהיה לכל עם ישראל חיים טובים וארוכים, עד ביאת המשיח ועד בכלל, אמן כן יהי רצון.

הרבו תחינה ובקשה לרפואת
חזקיה יוסף חיים בן שרה ברכה
ציפורה בת שרה ברכה

סיפורי ישועות

לפני שלושה חודשים ערכתי פדיון נפש אצלכם, עבור בני שגילו נושק לגיל שלושים, ועדיין לא מצא את זיווגו. ברוך ה' אני מתחילה לראות ישועות, הוא כבר חודשים נמצא בקשר רציני, אני מקווה לראותו בקרוב תחת החופה. אחרי שראיתי שזה עובד, אז אני מבקשת שתעשו פדיון נפש עבור שתי אחייניות שלי, שכבר חצו ממזמן את גיל השלושים, לזיווג הגון בקרוב.

***

אני אברך כולל, והיו לי כאבי בטן חזקים למעלה משנה, הרופאים לא מצאו את סיבת הכאבים, ושלחו אותי לעשות בדיקות, אולי יש לי גידול סרטני. פחדתי מאד שימצאו אצלי את המחלה, אבל גם פחדתי שאם לא ימצאו אצלי כלום, אז איך הרופאים יטפלו בכאבי הבטן שלי? עשיתי אצלכם פדיון נפש, וברוך השם הבדיקות יצאו נקיות, ו... וגם כאבי הבטן חלפו להם. הבטחתי להתקשר ולבשר לכם על הישועה, ואני מקיים את הבטחתי. תזכו למצוות.

***

אבי שיחיה היה צריך לעבור ניתוח לב פתוח, בכדי להחליף שני מסתמים בלב. לפני הניתוח עשינו "פדיון נפש" אצלכם. וברוך השם ראינו ישועות גדולות. הניתוח הצליח, ואבי מרגיש טוב. אחר כך ראינו עוד נס גדול: הרופאים אמרו שצריך להשתיל לאבי קוצב לב, כמובן שפניתי אליכם, שתעשו לפני הניתוח "פדיון נפש". והרב בירך את אבי, שבעזרת השם שלא יצטרך בכלל את הקוצב לב. ובאמת, בסוף לא היה צריך את ההשתלה, קצב הלב מתפקד כראוי בלי הקוצב לב.

צלצלו 054-8486661
(לאחר השעה 16:00)

פסיכולוגיה יהודית - פסיכודראמה
כואבת? כועסת? מסתגרת במחשבות
על מה שהיה או על מה שלא יהיה?
טיפול מלווה התחדשות לנשים, זוגות וילדים.
הפרעות אכילה, התמכרויות, פחדים, טראומה ואובדן.
תוצאות מדהימות
מטפלת מוסמכת בעלת המלצות רבות
צלצלו: 053-3354470 (תמרה)

פדיון נפש על פי הקבלה
עם כוונות הרש"ש זצ"ל על ידי רב מקובל
מומלץ על ידי כל גדולי הרבנים והמקובלים
לרפואה, לפרנסה, להצלחה, למציאת
הזיווג, לזרע של קיימא, לשלום בית, וכו'.
כל כספי הפדיון קודש להוצאת העלון
צלצלו 054-8486661

המקובל האלקי הרב בניהו שמואלי שליט"א, ראש ישיבת המקובלים "נהר שלום": "מצוה גדולה מאוד לעזור להם, וזכות הזאת תעמוד לכם בכל העניינים וחיים טובים, אמן".
אנו זקוקים לתרומות רבות! ניתן להפקיד בבנק הדואר, מס' חשבון 8362846, עבור עמותת "אור עליון".